

ning. Saaledes kan man dog virkelig ikke ræsonnere. Derfor har jeg, medens jeg har troet, at det kunde gaa an at tage Grundlovsdagen med, været imod de andre Ting og godt kunnet være det. Der er navnlig to Ting, som forekomme mig at maatte absolut falde udenfor Rammen af en Helligdagslov. Det er for det første Bestemmelsen om, at Folk, naar de ikke kunne faa Søndagen fri, skulle have en anden Ugedag fri i Stedet for. Det er jo en Bestemmelse, som umulig kan passes ind under Rammen af en Helligdagslov. Dernæst har jeg af samme Grund været imod at sætte Bestemmelsen om Valgdagen ind i Loven, da ogsaa det falder udenfor Rammen. Hvad Valgdagen angaar, vil jeg bemærke, at det er for øvrigt ogsaa et Spørgsmaal, om hvis Realitet der har været ikke saa lidt Uenighed. Det har jo ingenlunde været fra Højres Side alene, at man af reelle Grunde har været imod det; men ved Sagens Behandling her i dette Ting løb der ogsaa Stemmer fra anden Side om, at en saadan Lovregel som den, der var foreslaaet, ikke var ønskelig at have med Hensyn til Valgdagen; den vilde komme mange Mennesker paa tværs og var i det hele taget i den Skikkelse ikke brugelig. Derfor mener jeg ogsaa, at en Bestemmelse derom er noget, der ikke hører hjemme i denne Lov. Naar saa det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) vilde have af mig, at jeg skulde afgive en Forsikring om, at de fornødne Bestemmelser med Hensyn til Valgdagen vilde komme ind i Valgtredsloven, kan jeg kun dertil svare, at det er mig jo ikke muligt, thi Valgtredsloven hører ikke under mig; det bliver ikke mig, men en anden Minister, der skal forhandle derom. Og desuden maa det jo gaa med Valgtredsloven, som med andre Love, at for at noget skal komme ind i Loven, maa man være enig i Rigsdagens to Afdelinger. Hvorvidt man bliver enig med Hensyn til en saadan Bestemmelse om Valgdagen, er det mig umuligt at sige noget om; i den Henseende kan jeg ikke give noget Tilslag hverken i den ene eller den anden Retning. — En Betragtning med Hensyn til Spørgsmaalet om Lovens Karakter som en Helligdagslov maa jeg dog ogsaa sige et Par Ord om, og det er, at det dog ikke ganske forholder sig saaledes, som det ærede Medlem fra Langeland vilde gøre gældende, at den ældre Helligdagslov og overhovedet Helligdagslovgivningen egentlig kun skulde holde sig til at forbyde, hvad der, derved at det gjorde Støj og deslige, kunde skade Helligdagens Fred. Det Synspunkt er allerede den tidligere Helligdagslovgivning gaaet en hel Del ud over. Der maa vi dog

erindre, at det støjer ikke, at Butikkerne ere aabne, men dog have vi en Bestemmelse derom i den tidligere Lovgivning. Og kan man forbyde i den gamle Helligdagslov at have Butikkerne aabne fra 9—4, kan man virkelig med samme Ret forbyde det den øvrige Del af Dagen. Dernæst er der ogsaa i den bestaaende Helligdagslov andre Ting, som forbydes, men som ikke kunne støje eller forstyrre Folk i deres Andagt, f. Eks. Bestemmelsen i § 6, at der ikke maa holdes kommunale Møder, Retsmøder eller Fogedforretninger, Skiftesamlinger, Notarialforretninger, Auktioner eller andre Rets handlinger. Det er ogsaa Ting, som slet ikke støje eller i alt Fald ikke saaledes, at det kan forstyrre andre Mennesker, saa derfor tør man ikke sige, at denne Betingelse skulde være det eneste, som Helligdagslovgivningen — i det mindste, naar man vil se hen til Sagens historiske Udvikling her til Lands — skulde og burde holde sig til. Vor sidste, bestaaende Helligdagslov er i det mindste gaaet ikke saa lidt ud over denne Ramme. Hvad nu selve Bestemmelserne i Lovforslaget angaar, skal jeg i Anledning af nogle Bemærkninger, som fremkom fra en æret Folketingsmand (Nielsen-Grøn) angaaende Betydningen af § 1 bemærke, at de Undtagelser, som allerede nu staa i Loven af 7de April 1876, blive naturligvis staaende. Lovforslaget er jo affattet saaledes, at det er kun det Forbud mod Køben og Sælgen, som indeholdes i denne Lov, der skulde udstrækkes til at gælde hele Dagen; men de Undtagelser — hvor der altfaa ikke er noget Forbud mod Køben og Sælgen —, som findes i Loven af 7de April 1876, blive staaende fremdeles; og til disse Undtagelser høre jo foruden Apotekerne tillige Udvalgsstederne for Mælk og Brød — det var navnlig Udvalgsstederne for Mælk, det ærede Medlem talte om. Det vedbliver altfaa at være Tilfældet, at de kunne være aabne trods disse nye Bestemmelser. — Dernæst blev der fra forskellige Sider gjort nogle Bemærkninger med Hensyn til Grænsbestemmelserne i § 3. Saa vidt som jeg i det mindste har forstaaet Udvalgsforhandlingerne, som jeg i øvrigt ikke skal komme nærmere ind paa, blev det, man standsede ved, egentlig dette, at man vel var tilbøjelig til for Storindustriens Bedkommende at gaa ind paa et egentligt Forbud mod Arbejde, dels fordi man mente, at det der var mere nødvendigt for at beskytte Arbejderne, idet deres individuelle Ønsker om at holde Helligdag eller ikke kun i ringe Grad kunne gøre sig gældende, og dels gif man vel ogsaa ud fra, at der var et mere almindeligt Ønske blandt Arbejderne til Stede